

25 FEB. 2016

201501926
Zorginstituut Nederland

> Retouradres Postbus 320, 1110 AH Diemen

Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ)
T.a.v. mevrouw
Postbus 291
3700 AG ZEIST

Zorginstituut Nederland
Pakket

Eekholt 4
1112 XH Diemen
Postbus 320
1110 AH Diemen
www.zorginstituutnederland.nl
info@zinl.nl

T +31 (0)20 797 89 59

Contactpersoon

0530.2016023920

Datum 24 februari 2016
Betreft **Definitief** advies als bedoeld in artikel 114 Zorgverzekeringswet

Zaaknummer
2015147757

Onze referentie
2016023920

Uw referentie
G85 201501926

Uw brief van
12 februari 2016

Geachte mevrouw

Hierbij bevestig ik de ontvangst van het verslag van de hoorzitting en aanvullende stukken.

Zorginstituut Nederland (hierna: het Zorginstituut) heeft u in zijn voorlopig advies van 18 december 2015 geadviseerd om verweerder nader onderzoek te laten verrichten.

De medisch adviseur heeft kennisgenomen van het hoorzittingsverslag en de aanvullende stukken. Op basis hiervan merkt de medisch adviseur het volgende op.

Het nader onderzoek betrof het gestructureerd naast elkaar in kaart brengen van de concrete beperkingen van verzoeker, de hierbij benodigde (professionele en niet-professionele) zorgondersteuning, de eventuele mogelijke alternatieve voorzieningen/hulpmiddelen en het beoogde doel van de ADL-hond. In het verslag van de hoorzitting en de aanvullende stukken is geen concreet, gestructureerd overzicht hiervan te vinden. Wel heeft verweerder de ergotherapeut gevraagd om de in ons advies gestelde vragen te beantwoorden. Verweerder (brief 9 februari 2016) constateert een discrepantie tussen hetgeen de ergotherapeut nu aangeeft en de bevindingen destijds (volgens eerdere informatie was het huisbezoek op 19 juni 2015 en niet op 19 mei 2015, zoals verweerder dat nu aangeeft) van het huisbezoek en stelt voor om de situatie zoals die nu is te beoordelen en nogmaals een huisbezoek uit te voeren, waarbij ook de zorgadviseur van verweerder en de ergotherapeut aanwezig zijn. Uit het verslag van de hoorzitting wordt niet duidelijk of dit inderdaad nog zal gaan plaatsvinden.

In de aanvullende stukken zijn aanwijzingen dat verzoeker is aangewezen op de inzet van een ADL-hond. Onder andere staat niet vast dat de door verweerder genoemde voorliggende voorzieningen adequaat zijn. Verzoeker blijkt

bijvoorbeeld niet uit te komen met een helping hand. Het blijkt niet uit de voorliggende informatie dat verzoeker beschikt over omgevingsbediening, in de zin van omgevingsbesturing (domotica), die toepasbaar is voor het besturen van elektrische apparatuur zoals schakelaars, of dat verzoeker alleen een enkelvoudige voordeuropener met afstandsbediening heeft. Verder zou het CIZ-indicatiebesluit bij de beoordeling moeten worden meegewogen, evenals het feit dat de beperkingen van verzoeker progressief zijn.

Daarnaast noemt verweerder online boodschappen als alternatief voor de beperkingen van verzoeker ten aanzien van het boodschappen doen, maar gaat verweerder niet in op het, ook in ons advies van 18 december 2015 genoemde, gegeven dat het niet zelfstandig kunnen doen van boodschappen een beperking in zelfstandigheid en mobiliteit betekent, welke met inzet van een ADL-hond gecompenseerd kan worden.

Het Zorginstituut is van mening dat het hoorzittingsverslag en de aanvullende stukken het Zorginstituut onvoldoende concrete informatie geven om te kunnen vast stellen dat de afwijzing van verweerder terecht is, daarom kunt u het voorlopig advies als definitief beschouwen. Wel merkt het Zorginstituut op dat er aanwijzingen zijn, zoals het CIZ-indicatiebesluit en de progressiviteit van de beperkingen van verzoeker, dat inzet van de hond een substantiele bijdrage zal leveren aan de mobiliteit en de algemene en/of huishoudelijke dagelijkse levensverrichtingen van verzoeker, dusdanig dat de zelfstandigheid wordt vergroot en het beroep op zorgondersteuning verminderd.

Hoogachtend, .

Zorginstituut Nederland
Pakket

Datum
24 februari 2016

Onze referentie
2016023920

201501926
Zorginstituut Nederland

22 DEC. 2015

> Retouradres Postbus 320, 1110 AH Diemen

Aan de Geschillencommissie van
Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ)
T.a.v. mevrouw
Postbus 291
3700 AG ZEIST

Zorginstituut Nederland
Pakket

Eekholt 4
1112 XH Diemen
Postbus 320
1110 AH Diemen
www.zorginstituutnederland.nl
info@zinl.nl

T +31 (0)20 797 89 59

Contactpersoon

0530 2015159859

Datum 18 december 2015
Betreft Advies als bedoeld in artikel 114 Zorgverzekeringswet

Zaaknummer
2015147757

Onze referentie
2015159859

Uw referentie
G47 201501926

Uw brief van
20 november 2015

Geachte voorzitter, commissie,

Inleiding

U hebt op 20 november 2015 aan Zorginstituut Nederland (hierna: het Zorginstituut) advies gevraagd als bedoeld in artikel 114, derde lid, van de Zorgverzekeringswet (Zvw). Verzoeker en verweerder hebben een geschil over de verstrekking van een hulpmiddel in de vorm van een ADL-hond. Bij uw adviesaanvraag hebt u ons ook een kopie van het dossier gestuurd, maar een verslag van de hoorzitting ontbreekt nog. Het Zorginstituut brengt daarom een voorlopig advies uit, dat nog aangepast kan worden als uit het verslag van de hoorzitting nieuwe feiten of omstandigheden naar voren komen.

Vooraf merkt het Zorginstituut nog op dat zijn adviestaak beperkt is tot de vraag of verzoeker aanspraak heeft op een verstrekking of een vergoeding op grond van de basisverzekering. Het advies van het Zorginstituut kan dus geen betrekking hebben op een beslissing van verweerder op basis van de aanvullende verzekering of coulance.

Toepasselijke zorgverzekering

In dit geschil zijn de volgende bepalingen van de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering van belang.

- Artikel B.17 van de zorgverzekering omschrijft de aanspraak op hulpmiddelen met verwijzing naar de Regeling zorgverzekering (Rzv) en het Reglement Hulpmiddelen, behorende bij de zorgverzekering.
- Een ADL-hond is een hulpmiddel als bedoeld in artikel 2.12, eerste lid, onderdeel b, van de Rzv.
- In het Reglement hulpmiddelen zijn nadere voorwaarden gesteld aan het verkrijgen van een ADL-hond.

Deze bepalingen komen overeen met hetgeen daarover bij en krachtens de Zvw is

bepaald.

Zorginstituut Nederland
Pakket

Medische beoordeling

Voor een medische beoordeling van het geschil heeft de medisch adviseur van het Zorginstituut kennisgenomen van de stukken. Op basis van het dossier deelt de medisch adviseur het volgende mee.

Datum
18 december 2015
Onze referentie
2015159859

Situatie verzoeker

Verzoeker is rolstoelafhankelijk; hij heeft onder meer pulmonale hypertensie, een doorgemaakte toxoplasmose infectie met restverschijnselen, en inclusion body myositis, een chronisch progressieve spierziekte, met als gevolg een sterk verminderde inspanningstolerantie en functiebeperkingen van armen en benen. Armen strekken en bukken is niet mogelijk; hij kan slechts een of twee stappen lopen voor een transfer. Daarnaast is hij slechtziend.

Verzoeker geeft aan 3 à 4 keer per dag een uur te moeten rusten na een simpele inspanning en dat hij 's nachts vaak gekleed op bed moet slapen omdat de energie om zich om te kleden ontbreekt.

Hij heeft meerdere jaren in een instelling gewoond, maar voelde zich daar niet op zijn plaats. Mede op advies van de behandelend arts is hij zelfstandig gaan wonen met huishoudelijke ondersteuning. Hij heeft eenmaal per week huishoudelijke hulp voor stofzuigen en schoonmaakwerk.

Bij de voorliggende gegevens is een CIZ-indicatiebesluit uit 2007 gevoegd, welke een vervolg was op c.q. verlenging van een indicatiebesluit uit 2002 voor AWBZ-zorg, namelijk wonen met verpleging, verzorging en begeleiding.

De beoogde inzet van de hulphond betreft hulp bij ADL. Hierbij gaat het om hulp bij transfers, helpen met de benen, hulp bij kleden, voorwerpen in de hand op schoot aangeven, dekbed terugslaan, openen/sluiten van balkondeur, binnendeuren en onderste laden en kasten, hulp bij het uithalen en aangeven van was uit de wasmachine en droger, bedienen van liftknoppen in de centrale hal, en zelfstandigheid buitenshuis (hulp bij boodschappen doen).

Afwijzing verweerder

Verweerder wijst de aanvraag af met als motivering dat er geen indicatie voor de benodigde zorg aanwezig is, waardoor niet is vast te stellen in hoeverre de zorgbehoefte van verzekerde door verstrekking van de hulphond daadwerkelijk verminderd zou kunnen worden. Ook geeft verweerder aan dat er meerdere voorliggende voorzieningen zijn, waaronder een aantal hulpmiddelen die verzoeker zou kunnen gebruiken om een aantal zaken zelfstandig, maar met minder inspanning dan nu, uit te kunnen voeren (bijvoorbeeld een verrijdbare douchestoel, hoog-laag bed, personenalarmering, transferlift, aankleedstok). Hij kan hierover contact opnemen met verweerder via de klantenservice. Voor boodschappen is online boodschappen een alternatief.

Beoordeling

Uit de voorliggende informatie blijkt dat verzoeker naar verwachting in aanmerking komt voor zorgondersteuning. Dit volgt onder meer uit het feit dat verzekerde vaak 's avonds niet in staat is zich om te kleden en met de kleding van overdag gaat slapen, en uit het feit dat hij in 2002 en 2007, zoals blijkt uit het CIZ-indicatiebesluit, in aanmerking kwam voor onder meer persoonlijke verzorging, terwijl de medische situatie sindsdien niet verbeterd zal zijn. Pulmonale hypertensie is immers een chronische aandoening en inclusion body

myositis een chronische progressieve aandoening.

Bij het bepalen of verzoeker al dan niet in aanmerking komt voor een ADL-hond dient dit ook te worden meegewogen.

Zorginstituut Nederland
Pakket

Datum
18 december 2015

Onze referentie
2015159859

Daarnaast geeft verweerder aan dat er voorliggende voorzieningen zijn, maar het is niet duidelijk of en in hoeverre de genoemde hulpmiddelen adequaat zouden zijn voor verzoeker gezien zijn beperkingen. Verder geeft verweerder aan dat online boodschappen en thuisbezorging een alternatief is, waarbij verweerder voorbijgaat aan het gegeven dat het niet meer zelfstandig kunnen doen van boodschappen een beperking in zelfstandigheid en mobiliteit betekent.

Nader onderzoek

Een en ander moet nader onderzocht te worden, bijvoorbeeld door de concrete beperkingen van verzoeker, de hierbij benodigde (al dan niet professionele) zorgondersteuning, de eventuele mogelijke alternatieve voorzieningen/hulpmiddelen en het beoogde doel van de hulphond gestructureerd naast elkaar in kaart te brengen.

De volgende vragen kunnen bij het nader onderzoek worden gesteld:

- Welke en hoeveel zorgondersteuning (professionele zorg/mantelzorg) heeft verzoeker concreet nodig?
- Welke voorzieningen/hulpmiddelen zijn adequaat voor het compenseren van de beperkingen van verzoeker?
- Als verzoeker zorgondersteuning nodig heeft, en deze niet door alternatieve voorzieningen/hulpmiddelen vervangen kan worden, in hoeverre kan inzet van een ADL-hond hierbij een substantiele bijdrage leveren/deze zorgvraag doen afnemen?

Juridische beoordeling

De vraag die beantwoord moet worden is of verzoeker in dit geval aanspraak heeft op de verstrekking van een ADL-hond.

Zorgverzekering

Verzoeker heeft volgens het Reglement Hulpmiddelen, waarnaar artikel B.17 van de zorgverzekering verwijst, een indicatie voor een ADL-hond als hij is aangewezen op hulp bij de mobiliteit of dagelijkse levensverrichtingen, door blijvende, ernstige lichamelijke functiebeperkingen in arm-, hand- en vingerfunctie waardoor hij niet zelfstandig kan eten, drinken of voorwerpen verplaatsen. Verder moet zijn zelfstandigheid worden vergroot door inzet van de hulphond en moet hierdoor het beroep op zorgondersteuning verminderen.

Dit strookt met hetgeen bij of krachtens de Zvw is bepaald.

Een ADL-hond viel tot 1 januari 2013 onder artikel 2.34 Rzv (geleidehonden) en valt sinds 1 januari 2013 onder artikel 2.12, eerste lid, onderdeel b, Rzv: uitwendige hulpmiddelen gerelateerd aan stoornissen in het bewegingssysteem, hulpmiddelen ter compensatie van beperkingen bij het gebruiken van hand en arm.

Hoewel de plaats van de ADL-hond in de Rzv per 1 januari 2013 is veranderd, zijn de inhoud van de zorg en de indicatievoorwaarden niet gewijzigd. Er bestaat daarom aanspraak op een ADL-hond als de inzet van de ADL-hond een substantiele bijdrage levert aan de mobiliteit en de algemene en/of huishoudelijke dagelijkse levensverrichtingen van de verzekerde, dusdanig dat de zelfstandigheid

wordt vergroot en het beroep op zorgondersteuning vermindert.

Zorginstituut Nederland
Pakket

Nader onderzoek

Het Zorginstituut heeft kennisgenomen van de stukken. Het Zorginstituut is van mening dat verweerder nader onderzoek moet verrichten om te kunnen bepalen of verzoeker aan de indicatievoorwaarden voldoet en redelijkerwijs is aangewezen op de ADL-hond. Dit met inachtneming van het medisch advies en de vragen die volgens dat advies bij dit onderzoek moeten worden gesteld

Datum
18 december 2015

Onze referentie
2015159859

Advies van Zorginstituut Nederland

Gelet op het voorgaande raadt het Zorginstituut u aan om verweerder nader onderzoek te laten verrichten met inachtneming van het vorenstaande.

Hoogachtend,